

Sud Bosne i Hercegovine
Суд Босне и Херцеговине

Broj: S1 3 IŽ 048711 24 IŽ
Sarajevo, 30.07.2024.godine

Sud Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću Apelacionog odijeljenja sastavljenom od sudija Mirsade Džindo, kao predsjednika vijeća, Dinke Bešlagić Čovrk i Hilme Vučinića, kao članova vijeća, odlučujući o žalbi političke stranke SDS-Srpska demokratska stranka sa sjedištem u Banja Luci, ulica Nikole Tesle 16, koju zastupa predsjednik stranke Milan Miličević, izjavljenoj j protiv Odluke Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine broj: 05-1-07-5-794/24 od 23.07.2024. godine, o utvrđivanju odgovornosti za vođenje preuranjene izborne kampanje, u nejavnoj sjednici, održanoj dana 30 .07.2024. godine, donio je

R J E Š E N J E

Žalba se odbija.

O b r a z l o Ź e n j e

Odlukom Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine, broj i datum navedeni u uvodu, i to stavom 1. utvrđeno je da je politička stranka SDS-Srpska demokratska stranka odgovorna što je putem društvene mreže Facebook vodila preuranjenu izbornu kampanju, pa joj je na osnovu člana 6.7 stav 2. tačka 1) Izbornog zakona BiH i primjenom člana 19.9 stav 1. tačka 3) Izbornog zakona BiH izrečena novčana kazna u iznosu od 3.000,00 KM (tri hiljade konvertibilnih maraka). Stavom 2. je određeno da će se novčana kazna uplatiti u roku od 8 dana na račun Ministarstva finansija i trezora BiH. Stavom 3. je naloženo političkoj stranci SDS-Srpska demokratska stranka, da sa društvene mreže Facebook ukloni spornu objavu od 19.05.2024. godine za koju je Centralna izborna komisija BiH izrekla novčanu kaznu, te da sve pristalice i kandidate ove političke stranke za predstojeće Lokalne izbore 2024. godine, obavijesti da su dužni da se suzdrže od javnog oglašavanja i vođenja izborne kampanje u elektronskim, online i štampanim medijima i putem društvenih mreža ili bilo kojeg oblika javnog oglašavanja kampanje prije zvaničnog početka izborne kampanje.

Protiv navedene odluke Centralne izborne komisije (u daljem tekstu CIK BiH) žalbu je blagovreno izjavila politička stranka SDS-Srpska demokratska stranka u kojoj navodi da CIK BiH nije u konkretnom slučaju imala nadležnost da odlučuje imajući u vidu član 6.4 Izbornog zakona BiH. Prijava je trebala biti odbačena jer se ne može

smatrati inicijativom za pokretanje postupka po službenoj dužnosti kako je to nedvosmisleno propisano članom 6.2 stav 3. Izbornog zakona BiH, a u vezi sa članom 6.3 stav 4. Izbornog zakona BiH. Smatra činjenično stanje nije potpuno i pravilno utvrđeno i da je pogrešno primjenjen materijalni propis. Ne vidi se u čemu se sastoji prekršaj nije jasno na koju objavu se misli na društvenoj mreži Facebook, u čemu se sastoji. Nepotpuna identifikacija prekršaja žalioocu. Napominje da sve do datuma 27.06.2024. godine kada je Ustavni sud BiH donio privremenu mjeru nije bila politički subjekt kojii je ovjeren za učešće na Lokalnim izborima 2024. godine. Navodi da nisu dostavljeni adekvatni dokazi koji potvrđuju navode prijave s obzirom da je priložen screenshot sa Facebook stranice, a iz sadržine sporne vijesti se ne može smatrati da se krši Izborni zakon BiH. Ističe da je političkoj stranci SDS od strane Centralne izborne komisije BiH bilo zabranjeno učestvovanje na izborima 2024. godine i da period sporne objave predstavlja pravnu borbu sa Centralnom izbornom komisijom BiH. kao i činjenicu da SDS zbog navedene sporne situacije istupa na Lokalnim izborima 2024.godine pod imenom SDS-Volja naroda, te da je Odluka o potvrđivanju kandidature za načelnike po predanim kandidatskim listama sa naslova SDS-Volja naroda od 19.07.2024.godine

U odgovoru na žalbu Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine je predložila da se žalba odbije kao neosnovana.

Žalba nije osnovana.

Iz stanja spisa proizlazi da je CIK BiH dana 07.07.2024. godine putem e-maila zaprimila inicijativu za pokretanje postupka po službenoj dužnosti (prijavu) podnesenu od strane Centra civilnih inicijativa (za Koaliciju „Pod Lupom“), a koja se odnosi na kršenje odredbe člana 7.1 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14, 31/16, 41/20, 38/22, 51/22, 67/22 i 24/24), u kojoj je navedeno da je dana 19.05.2024. godine i dana 04.06.2024. godine na zvaničnoj facebook stranici političke stranke SDS-Srpska demokratska stranka objavljen tekst u kojem je predstavljen kandidat ove političke stranke predstojećim izborima Vlado Kovačević za načelnika grada Derventa, te planovi koji su dio kampanje.

Žalitelj je blagovremeno dostavio izjašnjenje u kojem navodi da stranka poštuje sve odredbe Izbornog zakona BiH, te da je navedena inicijativa nepotpuna jer ne sadrži sve obavezne elemente propisane članom 6.2 stav 3. Izbornog zakona BiH; da dokazi koji su dostavljeni nisu adekvatni, jer je priložen samo screenshot sa facebook stranice, a iz sadržine spornih vijesti se ne može smatrati da se krši Izborni zakon BiH.

Nije osnovana tvrdnja žalitelja da se predmetna prijava ne može ocijeniti kao inicijativa za pokretanje i vođenje postupka po službenoj dužnosti, s obzirom da je odredbom člana 6.2 stav 2. Izbornog zakona propisano da birač i politički subjekt čije pravo je povrijeđeno, može u roku od 72 sata od učinjene povrede uložiti izbornoj komisiji prigovor, pa je CIK BiH iz svoje nadležnosti pokrenuo postupak po službenoj dužnosti protiv političkog subjekta u skladu sa citiranom odredbom Izbornog zakona

kada je podnesak/informaciju ocijenila kao inicijativu za pokretanje postupka.

Odredbom člana 7.1 Izbornog zakona BiH je propisano da u periodu preuranjene izborne kampanje zabranjeno je vođenje izborne kampanje u elektronskim, onlajn i štampanim medijima i putem društvenih mreža ili bilo koji oblik javnog oglašavanja kampanje. Ova zabrana ne odnosi se na organiziranje zakonitih zvaničnih skupova organa i događaja političkih subjekata u svrhe koje nisu kampanja.

Nadalje, odredbom člana 9. stav 1. Pravilnika o medijskom predstavljanju i javnom oglašavanju političkih subjekata u izbornom periodu („Službeni glasnik BiH”, broj 31/24) propisano je da u periodu preuranjene kampanje političkim subjektima je zabranjen svaki oblik radnje iz kampanje koje preduzimaju politički subjekti u periodu od raspisivanja izbora do perioda zvaničnog početka izborne kampanje. Stavom 2. istog člana propisano je da se zabrana iz stava 1. ovog člana, odnosi na upoznavanje birača i javnosti sa programom i kandidatima političkih subjekata za predstojeće izbore.

Nakon uvida u kompletan spis i dostavljene dokaze (link objave od 19.05.2024. godine i 04.06.2024. godine objavljene na facebook stranici političke stranke SDS-Srpska demokratska stranka), te cijeneći izjašnjenje političke stranke SDS-Srpska demokratska stranka sa dokazima, pravilno je prema shvatanju apelacionog vijeća CIK BiH utvrdila odgovornost političke stranke SDS-Srpska demokratska stranka odgovorna za kršenje člana 7.1 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

Naime, politička stranka SDS-Srpska demokratska stranka je svojoj facebook stranici 19.05.2024. godine, objavila tekst pod naslovom „Vlado Kovačević kandidat za gradonačelnika Dervente: Ispravićemo nepravdu iz 2020. godine!“ Politička korupcija je omogućila da neko drugi odlučuje o sudbini Dervente... Naš kandidat ima viziju razvoja Dervente i široku koalicionu podršku za ostvarenje tog cilja!...”.

Sadržaj teksta druge objave od 04.06.2024. godine je „Vlado Kovačević kandidat SDS-a i na predstojećim izborima ovog puta nikakve izborne manipulacije neće biti dovoljne da utiče da on postane gradonačelnik Dervente... Vladu Kovačevića podržavaju sve opozicione stranke upravo zato što vjeruju u njegovu pobjedu, poštenje i sposobnost da uspješno vodi Derventu....

Dakle, citirani objavljeni tekstovi sadrže elemente izborne kampanje u smislu promocije političke stranke i njenog kandidata, te program za predstojeće Lokalne izbore. Stoga je pravilan zaključak CIK BiH da objava po svom opisu i sadržaju sadrži radnje izborne kampanje, a to je promocija političke stranke i njenog kandidata, sa ciljem sticanja podrške birača, što predstavlja preuranjenu izbornu kampanju.

„Preuranjena kampanja”, u smislu odredbe člana 1.1a tačka 8. Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, je svaki oblik radnji iz kampanje koje preduzimaju politički subjekti u periodu od raspisivanja izbora do perioda zvaničnog početka izborne kampanje.

Na pravilnost i zakonitost pobijane odluke ne utiču ni navodi žalitelja "da je od strane CIK BiH bilo zabranjeno političkoj stranci SDS-Srpska demokratska stranka učestvovanje na izborima 2024. godine i da period sporne objave predstavlja pravnu borbu sa Centralnom izbornom komisijom BiH, kao i činjenicu da SDS zbog navedene sporne situacije istupa na Lokalnim izborima 2024.godine pod imenom SDS-Volja naroda, te da je Odluka o potvrđivanju kandidature za načelnike po predanim kandidatskim listama sa naslova SDS-Volja naroda od 19.07.2024.godine" Iz izjašnjenja CIK BiH na žalbu žalitelja proizlazi da u periodu kada je sporna objava nastala političkoj stranci nije bila odbijena prijava za učestvovanje na izborima jer je Centralna izborna komisija BiH tek 31.05.2024. godine donijela odluku kojoj je odbila prijavu političke stranke SDS-Srpska demokratska stranka za učestvovanje na izborima 2024. Godine, kao i da je na osnovu Odluke Ustavnog suda BiH o privremenoj mjeri naloženo Centralnoj izbornoj komisiji BiH da ovjeri političku stranku SDS-Srpska demokratska stranka, a što je Centralna izborna komisija BiH i učinila Odlukom od 28.06.2024.godine. Nadalje u skladu sa Uputstvom o rokovima i redoslijedu izbornih aktivnosti za Lokalne izbore 2024. godine koji će se održati u nedjelju 06.10.2024.godine predviđeno je da rok za podnošenje kandidatskih listi počinje teći od 26.06. i trajao je do 08.07.2024.godine iz čega proizlazi da je podnosilac žalbe od momenta donošenja odluke kojom je ovjerena prijava političke stranke SDS mogao podnijeti kandidatske liste ispred političke stranke SDS-Srpska demokratska stranka.

Odluka o visini novčane kazne je pravilna i zakonita jer je izrečena zbog kršenja odredbe člana 7.1 Izbornog zakona BiH u propisanom zakonskom minimumu od 3.000,00 KM (raspon propisane kazne od 3.000,00 do 30.000,00 KM), a istom će se postići svrha kažnjavanja.

Pravilno je CIK BiH žalitelju u skladu sa članom 6.5 Izbornog zakona BiH u cilju daljeg sprječavanja kršenja odredbe Izbornog zakona BiH kojim se zabranjuje vođenje izborne kampanje i javnog oglašavanja u periodu preuranjene kampanje. izrekla i privremenu mjeru naloživši žalitelju, da sa društvene mreže Facebook ukloni spornu objavu od 19.05.2024. godine za koju je Centralna izborna komisija BiH izrekla novčanu kaznu, te da sve pristalice i kandidate ove političke stranke za predstojeće Lokalne izbore 2024. godine, obavijesti da su dužni da se suzdrže od javnog oglašavanja i vođenja izborne kampanje u elektronskim, onlajn i štampanim medijama i putem društvenih mreža ili bilo kojeg oblika javnog oglašavanja kampanje prije zvaničnog početka izborne kampanje.

Iz svih izloženih razloga ovo vijeće je osporenu odluku, ocijenilo u potpunosti pravilnom i zakonitom, slijedom čega je žalbu, primjenom odredbe člana 81. stav 1. Zakona o upravnim sporovima Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“ broj 19/02 do 74/10) valjalo odbiti.

Predsjednik vijeća
Sudija
Mirsada Džindo